Відкрита інформація

Введено в дію наказом
начальника Військової академії (м. Одеса)
від “02” листопада 2026 року № 1876/нагд

ПОЛОЖЕННЯ
про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Військової академії (м. Одеса)

Затверджено протоколом Вченої ради
Військової академії (м. Одеса)
від 29 жовтня 2026 № 4

Одеса – 2026

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Військової академії (м. Одеса) розроблено колективом співробітників під загальним керівництвом начальника Військової академії (м. Одеса) генерал-майора Андрія КОВАЛЬЧУКА.

Колектив розробників:

О. АНДРОЩУК	– начальник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор технічних наук, професор, полковник;
О. ГАПЕЄВА	– начальник кафедри кадрової, мобілізаційної та організаційно-штатної роботи навчально-наукового інституту логістичного забезпечення
А. ВЕЙЦ	– провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, доктор філософії, майор;
І. БАБАК	– старший помічник начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, полковник;
І. ШЕЛЕЙКО	– помічник начальника науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, підполковник;
О. БОГДАНОВА	– провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, кандидат технічних наук, працівник Збройних Сил України;
В. ОБНЯВКО	– провідний науковий співробітник науково-методичного відділу забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, кандидат економічних наук, працівник Збройних Сил України.

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ 4

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ 6

3. ПОРЯДОК ПОГОДЖЕННЯ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ 7

4. ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ 8

ДОДАТКИ 10

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Військової академії (м. Одеса) (далі – Положення) є нормативним документом, який визначає вимоги та процедуру присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами опанування освітньо-професійних програм у Військовій академії (м. Одеса) (далі – Академія).

1.2. Положення розроблено відповідно до:

Закону України “Про освіту” від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII.

Закону України “Про вищу освіту” від 1 липня 2014 року № 1556-VII;

Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року № 1223 “Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту”;

наказу Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 року № 686 “Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти”;

Рекомендацій щодо присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти у разі відсутності професійних стандартів, схвалених рішенням Національного агентства кваліфікацій № 1 від 27 листопада 2025 року (протокол № 64 (258);

Статуту Військової академії (м. Одеса), затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 листопада 2017 року №605;

Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства оборони України № 120 від 15.02.2024 року (зі змінами);

Положення про організацію освітнього процесу у Військовій академії (м. Одеса), введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 26 лютого 2026 року №300.

Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса), введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 26 лютого 2026 року №300;

Положення про академічну доброчесність Військової академії (м. Одеса) введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 10 липня 2026 року №1100/нагд.

1.3. Основними завданнями присвоєння професійних кваліфікацій є:

забезпечення відповідності результатів навчання здобувачів вищої освіти вимогам професійних стандартів, специфіці військово-професійної діяльності та потребам Збройних Сил України (інших військових формувань);

підвищення якості військово-спеціальної підготовки через орієнтацію на результати навчання, що мають практичну цінність для комплектування посад офіцерського складу;

формування прозорих механізмів встановлення професійної придатності випускників Академії;

створення передумов для визнання професійних кваліфікацій у національному контексті та системі оборони;

сприяння персоналізації та професійного розвитку здобувачів вищої освіти.

1.4. Професійні кваліфікації можуть присвоюватися на підставі здобутих компетентностей (результатів навчання), що дають змогу виконувати певний вид військово-професійної діяльності або обіймати відповідні первинні посади, шляхом:

визнання Кваліфікаційним центром стандартизованої сукупності компетентностей (за наявності відповідного професійного стандарту);

успішного проходження атестації за результатами опанування освітньо-професійних програм Академії.

1.5. Метою Положення є визначення механізмів присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти за результатами успішного опанування освітньо-професійних програм в Академії, що здійснюється з урахуванням стандартів вищої освіти, вимог професійних стандартів (за наявності), військово-облікових спеціальностей (ВОС), а також із дотриманням принципів валідності, об’єктивності, академічної доброчесності, прозорості та неупередженості.

1.6. Положення поширюється на всі освітньо-професійні програми Академії, що передбачають присвоєння здобувачам вищої освіти професійних кваліфікацій (повних або часткових), як за наявності затвердженого професійного стандарту, так і у випадку його відсутності.

1.7. Положення, а також зміни та доповнення до нього затверджуються рішенням Вченої ради Академії і вводяться в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса).

1.8. Терміни, що вживаються у цьому Порядку, мають таке значення:

атестація — це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у закладі вищої освіти на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

принцип валідності – принцип забезпечення відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам, визначеним у професійному стандарті;

професійний стандарт – це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) – це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом; – процедура оцінювання результатів навчання – процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно професійну кваліфікацію; – погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) закладом вищої освіти у разі відсутності професійного стандарту – це встановлення Національним агентством кваліфікацій можливості закладу вищої освіти присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв;

присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту – це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідній освітній програмі, що передбачає присвоєння професійної кваліфікації, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і присвоєно професійну кваліфікацію.

погодження присвоєння професійної кваліфікації (професійних кваліфікацій) у разі відсутності професійного стандарту (далі – процедура погодження) - це встановлення Агентством можливості Академії присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв;

У цьому Положенні також використовуються терміни та визначення, наведені у чинному законодавстві України у сфері вищої освіти.

2. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ, ЯКІ ПЕРЕДБАЧАЮТЬ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

2.1. Освітньо-професійні програми (далі – ОПП), які передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, розробляються з урахуванням актуальних потреб Збройних Сил України, замовників на підготовку військових фахівців, сучасних викликів, досвіду ведення бойових дій та вимог професійних стандартів (за наявності). У профілі таких програм обов'язково зазначається відповідна професійна кваліфікація (професійні кваліфікації) (далі – ПК) із назвою професії/посади згідно з чинним Національним класифікатором України "Класифікатор професій ДК 003:2010" та/або нормативними документами Міністерства оборони України. Розроблення та затвердження програм

здійснюється відповідно до нормативних актів, що регламентують розробку ОПП у Військовій академії (м. Одеса).

2.2. Під час проєктування ОПП робоча група аналізує чинні нормативні документи та тенденції розвитку військової справи, проводить консультації із замовниками (органами управління, структурними підрозділами МОУ, ГШ ЗСУ) та визначає потребу в присвоєнні професійних кваліфікацій у межах ОПП. Оцінка змісту ОПП щодо формування професійних компетентностей, необхідних для присвоєння ПК, має забезпечуватися представниками замовника та органу військового управління.

2.3. На засіданні Вченої ради Академії обговорюється та приймається рішення щодо запровадження або оновлення ОПП з метою включення ПК. Гарант ОПП інформує про свої наміри навчальний відділ Академії та проводить процедуру запровадження/оновлення ОПП у встановленому порядку.

2.4. Освітньо-професійна програма, яка передбачає присвоєння ПК, повинна містити компетентності та результати навчання, що обґрунтовують їх присвоєння. Усі функції та компетентності, визначені професійним стандартом (або кваліфікаційною характеристикою посади), мають бути відображені в додатку до ОПП у формі матриці відповідності програмних результатів навчання професійним компетентностям для кожної ПК.

2.5. Для ОПП, що передбачають присвоєння ПК, обов’язковою є практична підготовка (навчальна практика, стажування у військах/силах), яка проводиться в умовах реальної військово-професійної діяльності (у військових частинах, (установах). Обсяг практичної підготовки для присвоєння професійної кваліфікації має становити не менше 6 кредитів ЄКТС. Під час проходження практики та стажування оцінюється здатність здобувача виконувати відповідні функції.

2.7. Проміжне та підсумкове оцінювання рівня сформованості компетентностей проводиться у строки, визначені програмою навчальної практики/стажування. Результати оцінювання набутих професійних компетентностей здобувачем вищої освіти надаються базою практики (військовою частиною/установою) у формі письмового відгуку керівникові навчальної практики/стажування від Академії. Отримані результати враховуються під час виставлення підсумкової оцінки за практичну підготовку та при ухваленні екзаменаційною комісією рішення про присвоєння ПК.

3. ПОРЯДОК ПОГОДЖЕННЯ ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ У РАЗІ ВІДСУТНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ

3.1. У разі відсутності професійного стандарту Академія може присвоювати ПК за погодженням з Національним агентством кваліфікацій (далі

– НАК) відповідно до Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року № 1223. Водночас цілі ОПП, визначені компетентності та результати навчання мають бути релевантними професійним кваліфікаціям та повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, визначеним чинним законодавством, кваліфікаційним характеристикам, а також (за потреби) інформації з міжнародних баз даних ISCO-08/ESCO та EUROPASS.

3.2. До навчального відділу Академії засобами СЕДО подається пакет документів (Додаток), необхідних для попередньої перевірки та підготовки подання до НАК. Пакет документів має містити:

подання;
обґрунтування необхідності впровадження професійної кваліфікації;
характеристику (зміст) професійної кваліфікації;
копії листа (листів) підтримки від структурних підрозділів Міністерства оборони України, органів військового управління, командувань видів (родів) військ (сил) ЗСУ або інших профільних установ про потребу у професійній кваліфікації.

3.3. Після внутрішнього розгляду пакету документів науково-методичним відділом оцінки якості освіти готується відповідне подання до НАК за підписом начальника Академії (або заступника начальника з навчальної роботи). У разі позитивного рішення НАК професійна кваліфікація вноситься до Реєстру кваліфікацій із приміткою “відсутній професійний стандарт”.

4. ПОРЯДОК ПРИСВОЄННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КВАЛІФІКАЦІЙ

4.1. Здобуття професійної кваліфікації забезпечується шляхом опанування освітніх компонентів ОПП (загальна та військово-спеціальна підготовка, практична підготовка/стажування), а її відповідність професійному стандарту (чи кваліфікаційним вимогам) здійснюється шляхом проведення підсумкової атестації.

4.2. Присвоєння ПК здобувачам вищої освіти в Академії здійснюється за умов:

1. повного виконання вимог відповідної ОПП та індивідуального навчального плану здобувачем вищої освіти для набуття компетентностей та досягнення результатів навчання;
2. проходження практичної підготовки (стажування/практики) у реальних умовах військово-професійної діяльності, що забезпечує закріплення і поглиблення набутих компетентностей;
3. успішного проходження підсумкової атестації з метою підтвердження відповідності набутих компетентностей і результатів навчання

встановленим вимогам ОП та професійного стандарту (за наявності) або узгодженим кваліфікаційним вимогам.

4.3. Підсумкова атестація проводиться екзаменаційною комісією (далі – ЕК) відповідно до Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса). Склад екзаменаційної комісії формується з обов'язковим включенням представників замовників (органів військового управління, командувань видів/родів військ, досвідчених військових фахівців із бойовим досвідом), яким надається переважне право голосу під час ухвалення рішень про присвоєння ПК, незалежно від кількісного складу комісії.

4.4. У протоколах екзаменаційної комісії, яка розглядає питання присвоєння ПК, додатково зазначається:

рішення щодо присвоєння ПК здобувачам вищої освіти;
відомості про професійний стандарт або інформація про погодження присвоєння ПК Національним агентством кваліфікацій у разі відсутності професійного стандарту.

4.5. Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні ПК, зокрема:

у разі позитивного рішення екзаменаційної комісії щодо присвоєння ПК Академія присуджує здобувачеві відповідний ступень вищої освіти і присвоює освітню та професійну(-і) кваліфікацію(-ї), відомості про які вносяться до документа про вищу освіту (диплома та додатка до нього);
якщо рішення комісії є негативним, здобувачеві може присуджуватися лише відповідний ступінь вищої освіти і присвоюватися лише освітня кваліфікація (за умови виконання вимог ОПП).

4.6. Рішення екзаменаційної комісії може бути скасоване у випадках:

виявлення фактів академічної недоброчесності;
невідповідності задекларованих результатів навчання фактичному рівню професійних/військово-спеціальних компетентностей;
порушення встановленої процедури присвоєння.

4.7. Здобувач вищої освіти має право подати апеляцію у разі виявлення порушення процедури присвоєння ПК відповідно до Положення про розгляд апеляцій у Військовій академії (м. Одеса).

5. Прикінцеві положення

5.1. Це Положення набирає чинності з моменту введення в дію наказом начальника Академії.

5.2. Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом начальника Академії відповідно до чинного законодавства України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України та Національного агентства кваліфікацій.

Додаток

Заступнику начальника Військової академії (м. Одеса)
з навчальної роботи

(військове звання, ім'я та прізвище)

ПОДАННЯ

За рішенням Вченої ради інституту
_____ (протокол № ___ від
“_____” _____ 2026 року просимо розглянути можливість присвоєння професійної(-их) кваліфікації(-ій)

_____
(назва кваліфікації)
освітньо-професійної
програми_____
(назва освітньої програми, ID ЄДЕБО).

Додаток:

1. Обґрунтування необхідності впровадження професійної кваліфікації.
2. Характеристику (зміст) професійної кваліфікації.
3. Копії листа (листів) підтримки від замовників (орган військового управління, командування видів/родів військ ЗСУ, військові частини) про потребу у професійній кваліфікації.

Начальник інституту)
військове звання _____ Ім'я ПРІЗВИЩЕ
“____” _____ 2026 року

Обґрунтування складається в довільній формі у вигляді аналітичної довідки, у якій зазначаються передумови впровадження професійної кваліфікації, її актуальність для забезпечення обороноздатності держави та потреб Збройних Сил України.

Дозволяється використовувати такі джерела:

аналітичні матеріали Міністерства оборони України, Генерального штабу ЗСУ, кадрових органів щодо потреби у фахівцях відповідного профілю (зокрема в умовах воєнного стану);
результати досліджень у конкретній галузі військово-професійної діяльності чи оборонних технологій;
нормативно-правові акти, які регламентують вимоги до професійної(-их) кваліфікації(-ій) та організацію виконання завдань за призначенням у військових формуваннях;

інші відомості, що підтверджують потребу у верифікації відповідних компетентностей.

Обґрунтування рекомендовано надавати у форматі аналітичної довідки обсягом від 3000–3500 до 10000 знаків з наведенням обґрунтованих показників.

Характеристика (зміст) професійної кваліфікації

№	Параметр	Зміст / Опис
1	Назва професійної кваліфікації	
2	Рівень Національної рамки кваліфікацій	
3	Обсяг професійної кваліфікації	(повна або часткова)
4	Коротка характеристика (зміст) професійної кваліфікації	(мета діяльності за професійною кваліфікацією, професійні/військово-спеціальні компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння професійної кваліфікації)
5	Опис відповідності професійної кваліфікації:	• кваліфікаційним вимогам, визначеним законодавством та нормативними актами МОУ/ГШ ЗСУ (із зазначенням документів);кваліфікаційним характеристикам професій/посад (із зазначенням Довідників чи вимог); відомостям із баз даних ISCO, ESCO та EUROPASS (за наявності/потреби).

Рекомендації щодо заповнення Характеристики професійної кваліфікації (ПК):

Пункт 2 “Рівень Національної рамки кваліфікацій”: У цьому пункті необхідно вказати лише рівень НРК (наприклад, 6 рівень НРК для бакалавра, 7 рівень НРК для магістра).

Пункт 3 “Обсяг професійної кваліфікації”: Слід зазначити тільки «повна» або «часткова». Інші відомості не подаються.

Пункт 4 “Коротка характеристика (зміст) професійної кваліфікації”: У цьому пункті обов'язково описуються всі елементи без винятку:

мета діяльності за професійною кваліфікацією (коротко, 1–2 речення, що конкретно виконуватиме випускник на посаді/робочому місці);
професійні / військово-спеціальні компетентності;
результати навчання.

Пункт 5 “Опис відповідності професійної кваліфікації кваліфікаційним вимогам...”:

Необхідно надати інформацію щодо відповідності професійної кваліфікації всім переліченим критеріям:

вказати нормативно-правові та військово-нормативні акти (профільні, галузеві, накази МОУ/ГШ ЗСУ), які підтверджують відповідність кваліфікації вимогам;
зазначити відповідні довідники кваліфікаційних характеристик або нормативні кваліфікаційні вимоги до посад;

вказати коди професійних груп з баз ISCO 08/ESCO (за наявності) та дані Europass.

Відкрита інформація

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

начальника Військової академії
(з адміністративно-господарської діяльності)

м. Одеса

Про введення в дію Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Військової академії (м. Одеса)

Відповідно до вимог Закону України "Про освіту" від 5 вересня 2017 року №2145-VIII, Закону України "Про вищу освіту" від 1 липня 2014 року №1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2024 року №1223 "Деякі питання присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту", наказу Міністерства освіти і науки України від 15 травня 2024 року №686 "Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти", Рекомендацій щодо присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти у разі відсутності професійних стандартів, схвалених рішенням Національного агентства кваліфікацій №1 від 27 листопада 2025 року (протокол № 64 (258), Статуту Військової академії (м. Одеса), затвердженого наказом Міністерства оборони України від 20 листопада 2017 року №605, Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства оборони України №120 від 15.02.2024 року (зі змінами), Положення про організацію освітнього процесу у Військовій академії (м. Одеса), введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 26 лютого 2026 року №300, Положення про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Військовій академії (м. Одеса), введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 26 лютого 2026 року №300, Положення про академічну доброчесність Військової академії (м. Одеса) введеного в дію наказом начальника Військової академії (м. Одеса) від 10 липня 2026 року №1100/нагд

НАКАЗУЮ:

ДОКУМЕНТ СЕДО
Сертифікат 0274F45B919830CF04000000E00600009DA00600
Підписувач Ковальчук Андрій Трохимович
Дійсний з 29.09.2026 0:00:00 по 28.09.2028 23:59:59

Військова академія (м. Одеса)
1876/нагд від 02.11.2026 16:22

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

1. Ввести в дію Положення про присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Військової академії (м. Одеса).

2. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника начальника академії з навчальної роботи.

3. Начальнику навчально відділу довести до особового складу академії відповідно до розсилки засобами СЕДО.

Начальник Військової академії (м. Одеса)
генерал-майор Андрій КОВАЛЬЧУК

Олег БУДУР 0637111389

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ

ВІДКРИТА ІНФОРМАЦІЯ